

RAPORT Z MONITORINGU PROGRAMU REGIONALNEGO RADIA PUBLICZNEGO – RADIO DLA CIEBIE S.A.

NADANEGO W OKRESIE 10-16 LIPCA 2017 ROKU

POD KĄTEM:

1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU
2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017

Część 2

Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017

Spis treści

D. Opisowa ocena jakości programu	17
Walory i mocne strony	17
Niedostatki i słabe strony	18
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	18

Metoda badania

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

¹ Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

² Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., Zeszyty Prasoznawcze, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996.

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnianiu wskaźników, możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczania lub mierzenia. Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zleceniodawca wskazał na zestaw czynników do oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje. Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba przekazów w jednym wydaniu;
Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografę (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);

Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);
Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)
Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie

wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny
Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji WOI(A), liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie WOI(A) – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagle dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego	2

	dnia; 0=else	
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych; 0=else	1
e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznaczej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;	2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych	1,5
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;	2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe	1

<p>h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;</p>	<p>2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu</p>	<p>0,5</p>
<p>i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, niefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);</p>	<p>2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk</p>	<p>2</p>
<p>j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);</p>	<p>2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych</p>	<p>2</p>
<p>k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;</p>	<p>2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielanie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchybienie rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa</p>	<p>2</p>
<p>l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)</p>	<p>2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news</p>	<p>1,5</p>

	z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji	
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)	2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne	1,5
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)	2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15	1

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróżnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1

<p>c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);</p>	<p>2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone</p>	<p>1,5</p>
<p>d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;</p>	<p>2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości</p>	<p>1,5</p>
<p>e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);</p>	<p>1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością</p>	<p>2</p>
<p>f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;</p>	<p>1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron</p>	<p>2</p>
<p>g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;</p>	<p>2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1=zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0=nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;</p>	<p>2</p>

<p>h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;</p>	<p>2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1=dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0=nieuzasadnione zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk</p>	<p>2</p>
<p>i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)</p>	<p>2=bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1=nieliczne błędy językowe; 0=błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa</p>	<p>1,5</p>
<p>j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny</p>	<p>2=opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1=nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0=brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji</p>	<p>1,5</p>
<p>k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.</p>	<p>2=wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej audycji; 1=obecne informacje o audycji na stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie</p>	<p>1</p>

	nadawcy	
--	---------	--

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji. Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do 80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy

informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zlecniodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie nie podlegały pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobną, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażystów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy programu, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców.

Do zanalizowania jakościowego badanych prób tygodniowych programu wybrano następujące audycje informacyjne: **Wiadomości RDC**, **Wiadomości lokalne**, **Wiadomości ekonomiczne** i **Magazyn ekonomiczny**.

Pozostałe audycje informacyjne są serwisami specjalistycznymi (pogoda, sytuacja na drogach, wydarzenia sportowe) i choć oczywiście wspierają misję informacyjną i edukacyjną nadawcy publicznego, nie stanowią o pluralizmie, bezstronności, niezależności i wyważeniu.

Według zestawu parametrów oceny jakości z punktu widzenia wypełniania misji określonej w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) zostały zbadane następujące audycje publicystyczne: **Komentarz do spraw bieżących**, **Czas dla Ciebie**, **Magazyn regionalny**, **Co tam bżyka w**

polityce, Sztuka dialogu, Polityka w samo południe, Jest sprawa, Rynek opinii.

Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.

Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).

Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.

Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.

Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).

Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).

Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).

Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).

Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).

Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.

Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).

Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).

Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).

Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.

Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).

Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i dopowiedzeń, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).

Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).

Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).

Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).

Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).

Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

D. Opisowa ocena jakości programu

Walory i mocne strony

Aspekt informacyjny

- częsty udział ekspertów z danych dziedzin
- niektóre audycje z udziałem telefonicznym słuchaczy
- promocja artystów regionalnych

Aspekt komentatorski

- duża liczba gości (w wielu audycjach na dany temat rozmawia kilka osób)
- rozmowy na aktualne i bieżące tematy
- szeroki wachlarz tematyczny audycji kulturalnych
- urozmaicone audycje dla młodzieży, które dotyczą różnych dziedzin

Aspekt komunikacyjny

- audycje zachęcające do aktywnego spędzania czasu
- dobra jakość techniczna nadawanych audycji
- poprawnej jakości transmisje na żywo: nadano transmisję z posiedzenia komisji ds. stołecznej reprivatyzacji, a także dwie transmisje z koncertów muzycznych
- czas trwania treści regionalnych w kategorii informacja był wyższy od czasu zaplanowanego, a w publicystyce bardzo zbliżony

- urozmaicone audycje muzyczne - muzyka nie tylko współczesna, ale także ta starsza

Niedostatki i słabe strony

Aspekt informacyjny

- czas trwania treści regionalnych w kulturze, edukacji, sporcie i rozrywce znacząco odbiega od czasu deklarowanego w planie programowym - jest zdecydowanie mniejszy

- w audycjach preferowanych niektóre z audycji niesłusznie zostały umieszczone w danych kategoriach, ponieważ ich tematyka nie jest zgodna z kategorią

- wiele audycji nadanych zostało pod innymi nazwami niż występujące w planie programowym

Aspekt komentatorski

- niekiedy jeden temat poruszany w audycjach zajmuje bardzo dużo czasu, przez co audycja staje się monotonna

- żadna z kategorii audycji preferowanych nie wypełniła całkowicie swojej misji

- nadano dużo audycji, które nie były umieszczone w planie programowym

- mała liczba audycji sportowych

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

Audycje informacyjne:

Wiadomości RDC – codzienny serwis informacyjny można ocenić wysoko ze względu na zachowanie pluralizmu, bezstronności i wyważenia.

Sporadycznie słyhać u prowadzących stosunek emocjonalny do przedstawianych wiadomości (kiedy się pojawia, to najczęściej jest to afirmacja wobec ciekawych propozycji kulturalnych), rzadko występują słowa czy zwroty nacechowane, pojawiają się zaledwie pojedyncze sytuacje, w których da się ocenić stosunek dziennikarza do czytanej wiadomości. Nie zawsze podawane są źródła wiadomości, jednak przy okazji większości z nich w ramach serwisu wypowiada się ktoś mający wiedzę o danej sprawie. Eksperti są dobrze dobierani, odpowiednio do rangi tematu. Dużo jest również cytatów i nagrań z konferencji prasowych, wystąpień. Często korzysta się z relacji stałych korespondentów lub specjalnych wysłanników.

Wątpliwości budzi kolejność przedstawianych informacji oraz proporcje czasu, jaki poświęca się poszczególnym newsom. Zdarzają się ważne wydarzenia niemal pominięte w serwisie (nieobecność w forszpanie lub znacznie krótszy czas poświęcony newsowi). Czasem w ramach serwisu informacyjnego czas antenowy jest poświęcany w zbyt dużym stopniu relacjom reporterskim. Ważne wiadomości ustępują niekiedy pierwszego miejsca w kolejności newsów wiadomościom sportowym.

Co należy pochwalić, w serwisie bardzo niewiele jest informacji o mało ważnych sytuacjach z życia czołowych polityków krajowych – wymieniani są w kontekście konkretnych zdarzeń, a nie ewentualnych rzekomych gaf. Pojawiają się natomiast informacje o zabarwieniu infotainmentowym (a jeśli nawet nie są treściami rozrywkowymi, to sprawiają takie wrażenie). Warte zauważenia jest rozwiązanie zastosowane w niektórych serwisach – są prowadzone przez dwójkę dziennikarzy, co nie tylko dynamizuje audycję, ale też może wpływać na jej wyważenie.

Duży nacisk został położony na wiadomości lokalne, co cenne, jednak czasem wiadomości lokalne o małym znaczeniu spychają ważne wiadomości z kraju czy ze świata na dalsze pozycje w kolejności prezentowania na antenie. Bloki informacji lokalnych znajdują swoje miejsce w **Wiadomościach lokalnych** – audycji prowadzonej i przygotowywanej starannie i rzetelnie. Serwis ten jest rzeczowy,

faktograficzny, zwykle pozbawiony kontekstów politycznych, a gdy tematem przekazu informacyjnego jest sprawa angażująca strony polityczne, ich wypowiedzi są starannie równoważone.

Specjalistyczny serwis ekonomiczny zawarty jest w dwóch audycjach poświęconych sprawom gospodarczym: **Wiadomościach ekonomicznych** i **Magazynie ekonomicznym**. Audycje te prowadzone są kompetentnie i na poziomie trudności dostępnym przeciętnemu słuchaczowi.

Wykaz średnich ocen całościowego współczynnika procentowego obiektywizmu audycji, liczony według autorskiego algorytmu (suma ważona wskaźników) – WOI(A) dla prowadzących audycje informacyjne i publicystyczne:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocen
Filip Gąsior	Informacja	Wiadomości	90,55%
Olaf Ważyński	Informacja	Wiadomości	93,70%
	Informacja	Wiadomości lokalne	92,04%
	Informacja	Wiadomości ekonomiczne	93,59%
	Łącznie Olaf Ważyński		92,86%
Natalia Gorzelnik	Informacja	Wiadomości	91,17%
	Informacja	Wiadomości ekonomiczne	96,16%
	Łącznie Natalia Gorzelnik		91,67%
Marta Hernik	Informacja	Wiadomości	89,64%
	Informacja	Wiadomości lokalne	89,10%
	Informacja	Wiadomości ekonomiczne	93,91%
	Łącznie Marta Hernik		90,02%
Natalia Rozbicka	Informacja	Wiadomości	89,49%

Przemysław Lis	Informacja	Wiadomości	91,10%
Marcin Kargol	Informacja	Wiadomości lokalne	92,52%
	Informacja	Wiadomości ekonomiczne	94,87%
	Łącznie Marcin Kargol		92,74%
Jakub Kapiszewski	Informacja	Magazyn ekonomiczny	80,83%
	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	88,33%
	Łącznie Jakub Kapiszewski		84,58%
Michał Kolanko	Informacja	Polityka w samo południe	91,67%
Robert Łuchniak	Informacja	Sztuka dialogu	88,33%
Anna Matusiak	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	93,33%
	Publicystyka	Czas dla Ciebie	94,00%
	Łącznie Anna Matusiak		93,81%
Łukasz Starowieyski	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	90,00%
Beata Jewiarz	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	91,66%
Conrado Moreno	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	100%
Andrzej Kruszewicz	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	93,33%
Łukasz Badowski	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	83,33%
Piotr Łoś	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	88,33%
Arkadiusz Błaszczak	Publicystyka	Wakacyjny poranek RDC	88,33%
Antoni Trzmiel	Publicystyka	Co tam bżyka w polityce?	88,33%
Agnieszka Lipka-Barnett	Publicystyka	Magazyn regionalny	88,33%

Elżbieta Uzdańska	Publicystyka	Jest sprawa	92,79%
Bartłomiej Sawicki	Publicystyka	Rynek opinii	88,33%

Wyniki są bardzo wysokie i zbliżone do siebie.

Audycje publicystyczne

W ramach audycji publicystycznych wyniki analizy pokazują zwykle wysoki wskaźnik obiektywizmu. Uczestnikami debat są eksperci, publicyści. Goście przedstawiani są w neutralny sposób, faworyzowania rozmówców nie widać po czasie antenowym, który jest między nich rozdzielany.

Rozmówcy zapraszani do programów reprezentują różne opcje polityczne, zróżnicowane środowiska i redakcje. Prowadzący panują nad tempem i kompozycją audycji.

Seria rozmów **Komentarz do spraw bieżących**, prowadzonych w ramach bloku **Wakacyjny poranek w RDC** poświęcona jest różnorodnym tematami, najczęściej „softowym” z dziedziny kultury, komunikacji, zdrowia, rekreacji. W większości wypadków tematy obejmują problemy, wydarzenia i inicjatywy pozawarszawskie. Rozmowy prowadzi w badanej próbie dziewięć różnych prowadzących. Wszyscy poprawnie i bez uchybień warsztatowych prowadzą mini-wywiady. Oceny jakości we wszystkich wypadkach są wysokie i bardzo wysokie. Ocenę optymalną (100%) uzyskał Conrado Moreno, prowadzący z dużym wyczuciem dwa wydania audycji w środę.

W dwukrotnie nadanej w badanym tygodniu popołudniowej audycji publicystycznej **Czas dla Ciebie** prowadząca Anna Matusiak rozmawia z gośćmi na tematy kulturalne i artystyczne. Wywiady są stonowane,

uporządkowane, świadczą o dobrym opanowaniu reguł gatunku, ale także pozwalające wydobyć pełny zasób informacji od zapraszanych osób.

Prowadzona w sobotę audycja Agnieszki Lipki-Barnett pod tytułem **Magazyn regionalny** odbywa się w obecności zaproszonych przedstawicielek Forum Organizacji Pozarządowych. Same rozmowy prowadzone są z dociekliwością i zainteresowaniem. Audycja uzupełniana jest o materiały na tematy inicjatyw lokalnych (w planie audycja figurowała pod nazwą **Lokalnie**). Agnieszka Lipka-Barnett bardzo dobrze wywiązuje się z gospodarza, potrafiąc podtrzymać interesującą rozmowę.

Wydanie audycji „**Co tam bzyka w polityce**” prowadzonej przez Antoniego Trzmiela odbywa się w spokojnym, wyważonym tempie i stylu. Zadanie prowadzącego jest ułatwione przez obecność jako gościa dziennikarza, utrzymującego standardy audycji komentatorskiej i przejawiającego dyscyplinę czasową. Brak ingerencji prowadzącego umożliwia swobodną rozmowę.

Audycja **Sztuka dialogu** prowadzona jest w badanym tygodniu przez Roberta Łuchniaka. Trzy główne tematy omawiane są nieproporcjonalnie, pierwszy z nich zdominował dyskusję, zajmując pierwszych 31 minut audycji.

Dobór gości – uczestników debaty – jest właściwy, w audycji uczestniczą parlamentarzyści z sześciu ugrupowań parlamentarnych. Pluralizm jest zachowany. Spokojny ton zapowiedzi, rzeczowe przedstawianie złamane zostało przez specjalnie podkreślone powitanie ostatniego z prezentowanych – senatora PiS. Moderowanie audycji przez prowadzącego jest poprawne, rzeczowe, w dobrym tempie. Prowadzący zapowiada osoby zabierające głos, w spokojnym tonie prowadzi dyskusję. Zdarza mu się „wywoływać do odpowiedzi” poszczególnych uczestników dyskusji. Pod koniec audycji pojawia się zwiększona liczba przerw i nieliczne zwroty nacechowane („siedlisko zła”). Błędem prowadzącego jest nie

interweniowanie w trakcie sporu pomiędzy senatorem PiS i posłem Kukiz'15.

Polityczne rozmowy w ramach audycji **Polityka w samo południe** prowadzi w dobrym stylu red. Michał Kolanko. Czyni to w tonie spokojnym, rozmowy są rzeczowe, goście w studiu związani z najbardziej aktualnymi tematami bieżącej polityki krajowej, prowadzący dobrze do rozmów przygotowany. Prowadzący jednokrotnie (poniedziałek) miał problemy z wysłowieniem się na początku audycji. W jej trakcie wszystko wróciło do normy. Prowadzący poza tym jednokrotnym epizodem uzyskał bardzo wysokie oceny jakościowe.

Seria autorskich wywiadów Elżbiety Uzdańskiej w ramach popołudniowej audycji **Jest sprawa** wskazuje na dobre panowanie prowadzącej nad tempem audycji, która przebiega spokojnie, rzeczowo. Prowadząca prowadzi dyskusję z zaangażowaniem jako partner gościa reprezentujący głos opinii publicznej. Dla audycji charakterystyczne jest zwykle właściwe wykorzystanie licznych połączeń telefonicznych. Prowadząca z delikatnością i wyczuciem radzi sobie z koordynacją połączeń telefonicznych i z ich kontrolą (choć jedno z połączeń było moderowane zbyt polemicznie).

Rynek opinii, ostatnia z analizowanych audycji publicystycznych, prowadzona jest w badanym tygodniu przez Bartłomieja Sawickiego. Na audycję składa się sekwencja trzech osobnych rozmów, z których ostatnia przeprowadzana jest przez łączenie telefoniczne. Tematy omawiane są proporcjonalnie, pierwsza rozmowa trwa 13 minut, druga 15, trzecia (prowadzona przez telefon) 12 minut.

Moderowanie jest poprawne, spokojne, w dobrym tempie. Prowadzący w łagodnym tonie prowadzi dyskusję. Jest dobrze przygotowany do poruszanych tematów. Nieliczne przerwania mają zwykle na celu doprecyzowania pytania. Nieliczne zwroty nacechowane. Zwracanie się do jednego z gości per „panie Tomaszu”. Prowadzący używa poprawnej

polszczyzny, jednak z powodu niewyraźnej wymowy trudno rozpoznać nazwiska przedstawianych gości. Styl wypowiedzi prowadzącego oficjalny, niekiedy wypowiedzi są hiperpoprawne („za jednym, w cudzysłowie, zamachem”).

Wykaz średnich ocen całościowego współczynnika procentowego obiektywizmu audycji, liczony według autorskiego algorytmu (suma ważona wskaźników) – WOI(A) dla poszczególnych audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocen
Wiadomości	Informacja	90,92%
Wiadomości lokalne	Informacja	91,67%
Wiadomości ekonomiczne	Informacja	94,77%
Magazyn ekonomiczny	Informacja	80,83%
Polityka w samo południe	Informacja	91,67%
Sztuka dialogu	Informacja	88,33%
Poranek RDC	Publicystyka	90,55%
Czas dla Ciebie	Publicystyka	94,00%
Co tam bzyka w polityce	Publicystyka	88,33%
Magazyn regionalny	Publicystyka	88,33%
Jest sprawa	Publicystyka	92,79%
Rynek opinii	Publicystyka	88,33%

Wykaz średnich ocen całościowego współczynnika procentowego obiektywizmu audycji, liczony według autorskiego algorytmu (suma ważona wskaźników) – WOI(A) dla kategorii (na podstawie badanej próby):

Nazwa kategorii	Średnia ocen kategorii
-----------------	------------------------

Informacja	91,20%
Publicystyka	91,03%

Wyniki liczbowe odzwierciedlają ogólny bardzo dobry wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia audycji składających się na program Radia Dla Ciebie w badanym tygodniu.